Redacțiunea, Administrațiunea, și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.

Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.

INSERATE se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele Birouri de anunciuri: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik, J. Danneber*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*: în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.

Prețul insertiunilor: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. și 30cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.

Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. seu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta" iese în fiă-care di.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șese luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Dumineca 2 fl. pe an.

Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Dumineca 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectori.

Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare, Târgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe șese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 bani. Atât abonamentele cât și insertiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 60. Brașov, Vineri, 15 (27) Martie 1896.

Discuția asupra budgetului honvedilor.

(Revistă.)

Desbaterile asupra budgetului ministrului de honvedĭ, ce sunt actualmente la ordinea dilei în camera deputaților din Budapesta, au dat și de astă-dată ansă la discuții înverșunate. Oposiția e iritată foc din causa atitudinei ministrului de honvedĭ br. Fejervary, care nu numai că a făcut unele enunciațiunĭ fórte supĕrătóre pentru oposiționalii kossuthiștĭ, dér a mai dat și un ordin de di, prin care opresce pe oficerii honvedĭ de-a lua parte, ca ascultătorĭ pe galerii, la desbaterile din cameră pe cât timp sunt la ordinea dilei discuțiile asupra budgetului honvedimei.

Ce privesce enunciațiunile, acestea se refer la câteva rĕspunsurĭ date oposiției. Mai întâiŭ a fost vorba de organisarea unei artilerii pentru honvedime. La cererea repețită și stăruitóre a oposiției, ministrul Fejérváry a declarat, că în actuala organisațiă a honvedimei el nu póte institui o artileriă de honvedĭ, deóre-ce nu ajunge timpul pentru instruirea ei. „De cumva voițĭ, ca din acéstă honvedime eu sĕ formez o armată *revoluționară*, orĭ parlamentară, atuncĭ tare vĕ înșelațĭ".

Cuvintele acestea ale baronului Fejervary au fost curat uleiŭ pe foc pentru oposiția. Și așa ministrul era acusat din partea acesteia, că n'are simț pentru nația lui și că nu vré și nu scie sĕ se emancipeze de sub influința Vienei; acum însĕ 'i s'a dat cu o armă mai mult, pentru de a-l presenta chiar ca un denunciant al Ungurilor față de corónă. „Etă", dise kossuthistul Helfy, „ministrul însu-șĭ este, care deșteptă în Viena suspițiunĭ; cu aceste suspițiunĭ el admoniéză în continuu pe cei din Viena, ca sĕ bage de sémă de ceea ce fac și sĕ nu dea Maghiarilor o armată deplină, căcĭ Dumnedeu scie ce se va întêmpla odată cu acéstă armată".

In asemenea sens vorbiră și alțĭ deputațĭ kossuthiștĭ, între carĭ Ugron mai ales s'a distins și de astă-dată cu șovinismul sĕu. El sulevă și cu acéstă ocasiune cestiunea limbei, făcênd aspre imputărĭ ministrului, că corespondéză cu ministrul comun de rĕsboiŭ în limba germană, că procură cele trebuincióse pentru armată dela fabricĭ și industriașĭ strĕinĭ, că a procurat un portret dela un pictor polones etc. Inzadar a spus Fejervary, că ministeriul de honvedĭ în corespondențele sale se adreséză către ministeriul comun de rĕsboiŭ întotdéuna în limba maghiară și că numai către ministrul de rĕsboiŭ e silit sĕ se adreseze în limba germană, pentru ca sĕ pótă fi înțeles; înzadar a spus, că a fost silit sĕ recurgă la strĕinĭ pentru a procura tabloul din vorbă, căcĭ singurul pictor maghiar, ce esistă pentru astfel de lucrărĭ, și la care s'a adresat el, după ce a incassat dela ministeriul de honvedĭ o considerabilă sumă ca anticipațiune, l'a înșelat, amânându-l cu vorba de pe-o di pe alta timp de 15 anĭ, fără sĕ fi mai primit dela el nicĭ banĭ, nicĭ tablou etc., — tóte acestea nu-i slăbiră pe oposiționalĭ. Ei găsiră binevenită ocasiunea pentru de-a da cu o dovadă mai mult despre șovinismul lor, tindênd a pune honvedimea în serviciul cel mai hotărît al maghiarisărei și a cultiva în sînul ei cât mai mult netoleranța de rassă.

In acest spirit sunt ținute mai ales vorbirile deputaților kossuthiștĭ, carĭ pe lângă altele mai avură și „malheur"-ul, că în urma ordinului de di, prin care Fejervary a interdis oficerilor de honvedĭ de-a asculta discuțiunile din dietă, n'avură înaintea cui sĕ se „producea", după cum ar fi dorit.

Imprejurarea acésta încă a dat ansă la un atac combinat al oposiției în contra lui Fejervary. In ședința de alaltă-erĭ aprópe numai de acest lucru s'a vorbit; corifeii tuturor partidelor oposiționale, între carĭ și Apponyi, caracterisară ordinul de di al ministrului ca o batjocură a parlamentarismului, condamnând în cuvinte aspre pasul lui Fejervary.

Intre cei ce au vorbit în ședința de alaltă-erĭ a fost și Ugron. El sulevă din nou cestiunea limbei, dér de astă-dată o păți prost de tot. La imputarea repețită, că a corespondat cu ministrul comun de rĕsboiŭ în limba germană, ministrul Fejervary rĕspunse prin aceea, că scóse din busunar o hărtiă, ce era adresată în limba germană („An Seine Excellenz den k. k. Reichs-Kriegs-Minister") și era subscrisă de „Gabriel v. Ugron". Un rîs și sgomot teribil isbucni atuncĭ de tóte părțile. Ugron era prins cu „mâța'n sac". Fejervary prinse acum curaj și începŭ cu incriminările contra lui Ugron, a „patriotului patentat", cum il numĭ ministrul, „care la tótă ocasiunea se geréză ca păzitorul patentat al dreptului public și al constituției", acusându-l pentru „abatere dela dreptul public unguresc".

Atuncĭ când se tracteză de armata teritorială, — o armată, al căreĭ contingent încă e recrutat în partea cea mai mare dintre Nemaghiarĭ, — membrii parlamentului unguresc nu se genéză dér a arăta pe față, că punctul principal al preocupațiunei lor este introducerea esclusivismului unguresc de rassă în sînul armatei și punerea acesteia în serviciul maghiarisărei.

Ei bine, cred óre patrioții ungurĭ, că o armată, care în partea cea mai mare a ei este constituită din tinerĭ nemaghiarĭ, va puté fi insuflețită vre-odată pentru scopurile maghiarisărei?

Decă o cred, amar se înșélă!

*

Caracteristic este, că la votarea asupra budgetului honvedilor a mers împreună cu partida guvernului și fracțiunea Kossuth-Eötvös a stângei estreme, votând budgetul, pe când fracțiunile Ugron-Helfy și „partida națională" a lui Apponyi au votat în contra încuviințărei budgetului.

Se înțelege, că împrejurarea acésta, după care fracțiunea cea mai kossuthistă dintre kossuthiștĭ a votat pentru budgetul presentat de br. Fejervary, este esploatată de foile guvernului în contra partidei „naționale" apponyiste, pe care o iau în zeflemea, că ea însășĭ și-a rupt capul „aspirațiunilor sale naționale", refusând cheltuelile pentru susținerea honvedilor, căcĭ, dic ele, printr'asta a refusat și combătut însașĭ instituțiunea națională a armatei honvedilor.

Póte că motivul, — care pe cei din fracțiunea lui Kossuth, cu tótă posiția hotărîtă ce o iau ei în contra dualismului și a armatei comune i-a îndemnat sĕ voteze budgetul honvedilor, — a fost de-a dovedi, că orĭ cât de necompletă și neîndestulitóre, după părerea lor, este actuala organisațiă a honvedilor, totușĭ ei nu voesc sĕ-i retragă sprijinul în speranță, că cu timpul totușĭ vor ajunge la ținta dorită de-a avé o armată independentă.

In tot casul este interesantă coopararea flancului lui Kossuth cu partida dela putere, și putem adauge, că este și cam fatal pentru guvernamentalii ungurĭ, carĭ îșĭ dau atâta silință de a susținé raporturĭ amicale cu cercurile vienese, când cei mai estremĭ, în cestiunile capitale naționale, se țin astfel lanț de ei.

Conferență sêrbéscă la Bánffy.

Despre conferența sêrbéscă, pe care a convocat'o ministrul-președinte Bánffy la Budapesta, *„Agramer Tagblatt"* scrie următórele:

Intr'adevĕr, am avut dreptate, când am dis, că scopul conferenței, ce se va țíné cu Sêrbii din Ungaria și Croația, este fórte tainic. Scopul oficios al conferenței e cunoscut numai întru cât se susține, că obiectul ei va fi discutarea modalităților, pe lângă carĭ s'ar puté întruni érășĭ Congresul sêrbesc amânat de atâta timp. Insĕ a stabili la o astfel de conferență aceste modalitățĭ, e în sine luat un lucru neobicĭ-

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Statua dela Iașĭ

a lui

Stefan cel Mare

(4) (Urmare).

Un mare țĕran dela Dunăre.

In diua de 17 Ianuarie 1475 cu 40,000 de voinicĭ de cei carĭ se vor găsi tot-déuna pe acest pământ de rĕsboinicĭ (și cum s'au și găsit, când a fost vorba d'a scăpa patria de Turcĭ la Plevna), Ștefan cel Mare nimici tótă armata lui Mohamet, tocmai când acesta își propusese sĕ întunece cerul Europii creștine cu ghiulelele lui de marmură. Bătălia s'a dat la Rahova. Victoria acésta strălucită scapa creștinătatea. Intr'un mod vag sciam noi ceva despre armatele lui Baiazid, Soliman și Mohamet II, că voiau sĕ cotropéscă pamântul nostru creștinesc în numele Semilunei, și că au fost oprite în marșul lor triumfal. Dér nu ni-s'a spus al cui era acel braț puternic, care a pus stavilă invasiunii Islamului. Acum scim însĕ, că un fiu al plaiurilor dunărene, că Ștefan cel Mare a fost acela, care a sĕvêrșit acest fapt capital. Papa Sixt IV, care cel d'întâiŭ a înțeles importanța cea mare a serviciului adus creștinătății, supranumi pe Ștefan *Atletul lui Christ.* Atâta i-a și fost recompensa, de care avù parte eroul Român din partea creștinilor salvațĭ prin el. Catolicii din Ungaria și Polonia i-au mulțămit cu cea mai négră ingratitudine. Minunata fertilitate a pământului deșteptă lăcomia regilor creștinĭ din vecinătate. Dorul lor era sĕ se îmbogățéscă și sĕ-și créscă puterea pe socotéla Moldovei.

Bătut odată, Islamul reveni, ca sĕ-șĭ mai încerce norocul încă odată. Baiazid, voind sĕ rĕsbune pe Mohamed, porni cu oștĭ numĕróse în contra marelui Român Ștefan, care ținea în mână cheile Europii. Mateiu Corvin, Ungurul, vĕdêndu-l pe Ștefan ocupat cu Baiazid, credŭ, că a sosit momentul ca sĕ împartă țéra Moldovii cu Polonii*). Intrară în domeniul eroului Român cu 80,000, dér acesta 'i bate la Cotnar, regiunea vinurilor faimóse, pe drumul dela Iașĭ la Botoșanĭ. Atitudinea Polonilor înfuriă pe marele soldat, care nicĭ-odată nu s'a bătut decât pentru a-șĭ apĕra moșia și libertatea celor ai sĕi. Rapacitatea a făcut sperjuri ai causei lui Christ tocmai pe acei creștinĭ, al căror atlet fusese proclamat Ștefan. O astfel de trădare din partea celor pentru carĭ luptase, î-l indignă fórte. La Cotnar Ștefan făcuse 20,000 de prisonierĭ. Toțĭ aceștĭ 20,000 de trădătorĭ înaintea lui Dumnedeu, fură înjugațĭ, ca sĕ tragă brazde în care soldații lui Ștefan cel Mare sĕmĕnară ghindă de stejar. D'aicĭ a rĕsărit Dumbrava-Roșiă udată cu sânge.

Trădat pa cât era în viéță de aceia anume, carĭ mai mult decât orĭ-cine ar fi trebuit sĕ 'i cinstéscă gloria, după mórte eroul cădù în uitare. Europa cunósce numele lui Mateiŭ Corvin, care nu fù altceva decât un trădător al Atletului lui Christ, dér ea ignoréză numele Atletului, pe care compatrioții lui 'l numesc Ștefan cel Mare. Cufundat în uitătórea nerecunoscință a popórelor vecine, acest nume supravețuì în mod strălucit în suvenirul Românilor. Pe timpul rĕsbóielor d'odinióră cu Islamul sumeț, pământul Țĕrii a fost solul d'avangardă, ce furnisa necontenit atlețĭ pentru avant-posturi. Lung timp i-a lipsit însĕ storicĭ, carĭ sĕ-i înscrie serviciile în cartea cea mare a popórelor. Acum renasce însĕ trecutul. Țéra lui Ștefan e adĭ cunoscută; ea arată lumii meritele sale, gloria sa de care până acum numai ea singură nu beneficiase. Țĕranii sĕi înarmațĭ dela marginile Seretului și până la țĕrmurii Dunării, făcênd un bulevard din pepturile lor, mântuiră lumea creștină. Și lumea creștină a beneficiat de acésta, pe când solul român nicĭ nu-șĭ cunoscea gloria. Era ca și cum

*) Lectorul va binevoi sĕ considere expunerea acésta istorică mai mult din punct de vedere poetic, decât strict chronologic. *Trad.*

nuit, sciut fiind, că Congresul are hotărîtă competenţă, care trebue sĕ aibă valóre şi în casul de faţă.

Insĕ convocarea conferenţei este neobicĭnuită şi din alte consideraţiunĭ. Am esperiat, că partida liberală, ca sĕ nu ḑicem cercurile ei normative, n'au uitat nicĭ decât atitudinea patriarchului *Brankovicĭ* faţă cu legile bisericescĭ-politice. Situaţia însĕ o caracteriséză şi mai bine observaţiunile, ce ni-le-a făcut un politic maghiar protestant într'o convorbire cu unul din căpeteniile nóstre:

— Natura împrejurărilor — ḑise respectivul — îndruméză mai ales pe Sêrbii din Croaţia-Slavonia, ca sĕ se alăture cât mai strîns la protestanţii din Ungaria. Amêndouĕ bisericele stau pe basa autonomică străveche, însuşirea lor caracteristică e liberalismul, şi cel mai puternic duşman al ambelor bisericĭ este — Roma".

După-ce fóia croată numesce *leprose* cuvintele politicului maghiar protestant, continuă astfel:

Nu scim, ce va fi rĕspuns corespondentul nostru politicului maghiar protestant, dér décă acest politic ni-ar fi spus nouĕ ceea ce a ḑis, l'am fi făcut atent înainte de tóte, că concetăţenii noştri greco-orientalĭ n'au lipsă de-a păşi la alianţă cu protestanţii. Apoi i-am fi adus aminte, că foile unguresci de lunĭ de ḑile accentuéză mereu crearea unei bisericĭ *maghiare-slave* (pravoslave), şi o fac acésta cu motivarea, că atuncĭ cel puţin se va resolva cestiunea de naţionalitate faţă cu Sêrbii şi Românii din Ungaria.

Calamităţile causei naţionale.

Ḑiarul „*Mesagerul Naţional*" din Bucurescĭ, ocupându-se într'un articul recent de causa naţională, constată următórele triste adevĕrurĭ:

Evenimentele triste pentru causa naţională urméză unul după altul cu o spăimântătóre iuţélă, dér nimic nu e în stare sĕ ridice liniştea apatică, ce dominéză sufletele şi care sémănă cu mórtea Un fluid ipnotic păr' că străbate prin aer şi adórme tóte conscienţele. Vom ḑice mai bine: un curent de maghiarisare s'a vîrît printre noi; el pare a târî totul din jurul sĕu. Când incassatorul ḑiarului nostru vine în redacţiă şi ne spune cu cea mai mare naivitate: „D-l X. mi-a spus sĕ lăsaţĭ în pace pe Maghiarĭ, décă voiţĭ sĕ vĕ plătéscă abonamentul; d-l Y. mi-a spus, sĕ nu-i mai trimiteţĭ ḑiarul, pentru-că nu-i place sĕ se scie, că cetesce foi maghiarofobe" etc., *faţa ni-se acopere de roşaţă.*

Când lucrurile au ajuns la aceste estremităţĭ aicĭ în libera România, atuncĭ cum putem sĕ ne mirăm, că „l'Estafette" şi „Kölnische Zeitung" şi-au întors proara spre partea de unde suflă vêntul favorabil, adecă de aceea a maghiarisării?

Românii, carĭ invócă sprijinul pressei străine fac în acest moment impresia unui om, a cărui casă s'a aprins şi care, chiămând pe vecinĭ sĕ i-o stingă, el se întórce pe partea cealaltă pentru a-şĭ continua somnul...

Sĕ dea cerul, ca sĕ trécă repede acéstă furtună rece, care traverséză întrégă ţéra, şi sĕ se întórcă curênd frumósele ḑile ale acelor lupte, carĭ au atras aplausul Europei întregĭ. Acésta e urarea cea mai bună, ce putem face poporului român, ale cărui bucurii şi suferinţe sunt şi ale nóstre.

Stat fără păreche.

Nu vĕ mai daţĭ silinţa de a-l ghici: e statul unguresc! Pentru sprijinirea acestei nicĭ decum cutezate aserţiunĭ, étă ce scrie „*Alkotmány*" dela 25 Martie:

Décă vre-un străin, sĕ ḑicem din vr'un stat al imperiului german, vine la noi şi îi vom spune, că în înţelesul legilor fundamentale ale Ungariei puterea esecutivă este datóre a respecta constituţia şi factorii ei, şi guvernul nu-şĭ póte esercita puterea decât corespunḑĕtor acestei legĭ: cei-i ḑice, când va vedé aceste minunate stărĭ? Atât e sigur, că *ne va ţiné nebunĭ de legat*, décă îi vom întări, că la noi nu domnesce **cel mai neruşinat absolutism**, ci ordinea de drept constituţională....

Embrionul primejdiei a încolţit la noi atuncĭ, când *legile falsificându-se*, au început sĕ guverneze acéstă ţéră prin ordinaţiunĭ....

Prin ordinaţiunĭ ilegale au fost puse în practică legile bisericescĭ-politice, şi prin o poruncă a guvernului, care vatĕmă legea, au pus pe grumaḑii catolicilor, ca o sgardă, dreptul matrimonial al Jidanilor.

Cine va ḑice, că acésta este numai o vătĕmare a confesiunei şi nu a constituţiei, pe acela îl punem înaintea faptelor, ce nu se pot nega. Din acéstă acţiune-guvernamentală contrară legii s'a desvoltat resultatul revoltător, care ameninţă acum libertatea drepturilor tuturor cetăţenilor ţĕrii: *puterea esecutivă* a ministrului preşedinte, *pe care n'o recunosc legile nóstre.....*

Nicăirĭ în Europa civilisată nu esistă o astfel de organisare guvernamentală, care sĕ asigureze şi întărécă *regimul forţei. Chiar nicĭ în Turcia nu mai esistă*, decând s'a sfîrşit cu domnia janicerilor. **La noi însĕ puterea janicerismului îşĭ trăesce acum epoca de aur.** *Legea a încetat sĕ esiste.* Voinţa statului — n'are decât dóuĕ espresiunĭ: *ordinaţiune guvernamentală şi poruncă militară.*

E de prisos orĭ-ce comentar!

SCIRILE ḐILEI.

— 14 (26) Martie.

Wlassics şi Episcopii. In numĕrul nostru de alaltăierĭ am arătat pe larg, cum ministrul *Wlassics* vré sĕ pună o nouă cursă preoţimei de ritul romano şi greco-catolic prin împărţirea de ajutóre acelor preoţĭ, carĭ se vor adresa direct la el. Am arătat tot atuncĭ, că episcopatul a refusat acest dar danaic. Acum vine „Bud. Tud.", fóiă oficiósă, şi ḑice, că afară de 1—2 ordinariate episcopescĭ, aprópe tóte celelalte au trimis ministrului lista preoţilor, pe basa căreia *se împart deja* sume de banĭ.

—o—

Sêrbii şi ajutorarea învĕţătorilor din partea statului. In înţelesul legii despre salarisarea învĕţătorilor, ministrul de culte a făcut o statistică despre tóte acele şcóle ai căror învĕţătorĭ nu pot primi minimul salariului prescris de lege. Din rapórtele sosite la ministru se vede, că sunt 130 şcóle *confesionale sêrbescĭ*, carĭ primesc salar mai puţin de cum prescrie legea. In urma acésta ministrul a dat ordin, ca, pe lângă condiţiunile prescrise de lege, aceştĭ învĕţătorĭ sĕ fiă plătiţĭ de stat. Din incidentul acesta foile sêrbescĭ protestéză contra acestei disposiţiunĭ, care face dependentă sortea învĕţătorilor sêrbĭ de guvern. Lui „Keleti Ert." i-se scrie din Neoplanta, că foile sêrbescĭ apeléză la publicul sêrbesc, sĕ respingă ajutorul ministrului şi sĕ iniţieze colecte de banĭ din carĭ sĕ ajutoreze pe învĕţătorĭ, ca aceştia sĕ nu ajungă în soldul guvernului unguresc. In urma acestui apel s'a dat în Neoplanta o representaţie teatrală, care a avut venit curat 250 fl. pentru fondul de ajutorare a învĕţătorilor.

—o—

Românii pentru Italienĭ. Miercurĭ, 20 Martie v., se va da în circul regal din Bucurescĭ o mare şi variată representaţie în folosul „Crucei Roşii" italiene pentru răniţii din Africa. Cu acéstă ocasie se va da şi o tombolă gratuită cu premii în valóre de 1000 lei.

—o—

Plănuirea unei deputaţiunĭ monstre la Majestatea Sa. „*Alkotmány*" revenind la verificarea alegerei dela Stompfa ḑice, că a sosit timpul, ca sĕ se întrupeze ideia unei demonstraţiunĭ monstre la Majestatea Sa, care sĕ aducă Corónei la cunoscinţă, cum în Ungaria se calcă dreptul şi libertatea cetăţenilor. „Da, vom merge la Majestatea Sa — ḑice organul partidei poporale. — Vom merge mulţĭ, chiar şi 500, căcĭ dóră *Viena* nu este departe. Vom merge pe cheltuiala nóstră, nu pe a altora, cum s'au obicĭnuit a călĕtori liberalii. Poporul va merge bucuros. Las' sĕ fiă martor Majestatea Sa şi residenţa lui, că în supuşii sĕi maghiarĭ n'a pierit încă sentimentul pentru drept şi dreptate, că ei nu pot suferi fără şovăire *sugrumarea dreptului şi asuprirea dreptăţii*".

—o—

Numire de fişpanĭ. Se spune, că *Miko* Arpad, fişpanul comitatului Odorheiu, va fi numit în comitatul Murĕş-Turda; ér la cel din Odorheiu va merge contele Ioan *Haller*.

—o—

Impĕratul Germaniei în Viena. O depeşă din Berlin adresată ḑiarului „Fremdenblatt" din Viena, ḑice, că împĕratul Germaniei se va opri la Viena, va asista la revista armatei austriace, pe care monarchul nostru o face în fiă-care primăvéră, şi că cu acésta ocasie Wilhelm va purta, pentru *prima óră*, uniforma de *general de cavalerie ungurescă.*

—o—

Papa e bolnav. „Gazeta di Venezia" aduce scirĭ fórte neliniştitóre despre starea sanitară a Sfinţiei Sale Leo XIII. Fóia italiană ḑice, că Papa nu póte mânca, întrégă ḑiua o petrece în abatie, nu mai face plimbările îndatinate şi nu mai primesce nicĭ o audienţă. — O telegramă din Roma desminte acéstă scire şi, drept dovadă ḑice, că Papa va servi la o misă şi va împărţi însuşĭ eucharistia.

—o—

Scrisórea Ţarului. Impĕratul Germaniei a primit în 22 l. c. pe adjutantul-şef *Werder* din Petersburg, care i-a înmânat o scrisóre autografă a Ţarului.

—o—

Guvernorul dela Dahomey. Ḑiarele francese au anunţat mórtea guvernorului dela Dahomey, d. Alex. Liebricht d'Albéca. Fostul guvernor se născuse în România, era fiiul cunoscutului Liebriecht, fost director al poştelor sub Vodă Cuza, şi al unei mame românce. După ce a studiat liceul în Paris, unde a publicat un volum de versurĭ, Liebriecht a mers în Bucurescĭ şi a a servit la ministerul de esterne sub Vasile Boerescu. După un scurt timp a plecat din ţéră şi s'a dus în legiunea străină din Africa. Acolo a înaintat repede, a fost trecut — rară distincţie — în armata de linie şi apoi a intrat în serviciul colonial, în care a ajuns guvernator la Dahomey. Rĕposatul Liebriecht d'Albéca nu avea încă patru-ḑecĭ de anĭ.

—o—

Mare foc în Constantinopol. In capitala Turciei, suburbiul Galata, a isbucnit un mare foc, care în timp de 3 óre a prefăcut în cenuşă 86 de case şi 22 de prăvălii. Jertfă focului au căḑut şi 3 persóne. Focul s'a iscat din causă, că fiica unui birtaş cu numele Merkado, care tocmai lucra la trusoul ei de mirésă, fără veste a rĕsturnat lampa cu petroleu, care a esplodat şi hainele fetei au luat foc; ea a fost cea dintâiŭ între jertfe. Focul de aci s'a estins mai departe şi abia numai cu mare greutate l'au putut localisa.

—o—

Judecată turcésca. „Osmanische Post" publică o sentinţă fórte caracteristică, ce s'a pronunţat în 20 Martie n. asupra lui *Achmed Riza*, fiiul lui *Inglis Ali Bey.* Osênditul era acusat de turburarea liniştei interne a ţĕrii. Pe basa § 58 din codul penal turcesc, Achmed Riza a fost pedepsit cu *101 anĭ temniţă.* Osênditul însĕ a luat trunḑă 'n buze şi a întors spatele imperiului semilunei.

—o—

Prinderea unei bande de hoţĭ. O bandă de hoţĭ, în numĕr de 17 bărbaţĭ şi

---

am avea o victoriă, şi n'am cunósce biruitorul. Dér amorul de patriă e aşa de puternic la aceştĭ danubienĭ eroicĭ, încât ei şĭ-au reînviat toţĭ eroii din trecut, între carĭ şi pe Ştefan cel Mare, spre a da o dovadă de eroismul lor secular. Ştefan şi el dispăruse în nóptea trecută a vécurilor fără graiŭ. Dér poporul sĕu, aşteptând ḑiua libertăţii, îşĭ aduse aminte de el, descifrând vechile chrisóve. Prin acésta el şĭ-a afirmat esistenţa sa.

Acum, că Românul se simte, se recunósce, scie că ţĕranul e colaboratorul gloriei propriei sale naţiunĭ, el proclamă marile sale nume în auḑul lumii în cele patru respântii a-le istoriei sale. Ştefan cel Mare şi Mihaiŭ Vitézul şĭ-au reluat locurile lor de comandament în fruntea armatelor lor triumfante. Ştefan reîntră în istoriă în dubla sa calitate de Atletul lui Christ şi primul apĕrător al neatîrnării române. Ideia neatîrnării a fost resortul Românilor în lungul şir al încercărilor seculare. Voinţa firmă d'a dobândi neatîrnarea fù secretul resignaţiunii lor în decursul atâtor generaţiunĭ de viéţă tributară, — până ce sosi în fine anul 1877. Atuncĭ fiiĭ ostaşilor lui Ştefan cel Mare se regăsiră uniţĭ, ca pe timpul marelui erou, pe plaiurile unei alte Rahove în faţa Sultanului. Şi de astă-dată tot pentru neatîrnare fù lupta. Ca şi odinióră, minunile de vitejiă n'au lipsit. Ţĕranii dela Dunăre, în opincĭ şi cu căciula de óiă pe cap, trecură mândrii fluviul gigant în bărcĭ micĭ sub focul armelor turcescĭ, culegând una câte una, cu cârlige, torpilele, ca nisce florĭ din fundul unei ape albastre.

Dela Plevna, Românii s'au întors popor liber, popor autonom, popor independent ca în timpurile lui Ştefan cel Mare. Dér întocmai ca în timpurile acelea, ei trebuiră sĕ mai compteze cu apetiturile vulgare ale politicei, cu creştinii din vecinătate şi de aiurea, carĭ cereau o taxă pentru a recunósce independenţa, deja câştigată cu şabia.

Românii bătură pe Turcĭ, dér guvernele străine, ca sĕ recunóscă noul popor ce întra în concertul europén, mai exigeau o supra-taxă. Românii s'executară cu Basarabia şi cu articolul 44 al tratatului de Berlin. D'atuncĭ Ţéra-românéscă se scie responsabilă. Trecutul 'i aparţine, ca şi viitorul. Statua lui Ştefan cel Mare eşi din acéstă stare a spiritului public. România avea dreptul d'a vorbi la ea acasă de istoria ei.

Ţéra 'şĭ îndreptă ochii mai întâiŭ asupra lui Ştefan cel Mare. Numele lui este un fel de epitet al neatîrnării. Eroul român, care nu câştiga o bătăliă fără ca sĕ n'o consacreze prin zidirea unei bisericĭ, salvă viéţa istorică a poporului sĕu prin singurul mijloc, ce permitea României sĕ se reculégă la un moment dat. Ştefan s'a arătat în testamentul sĕu un „barbar" d'o înţelepciune uimitóre. Murind, puse Ţéra sa, pentru a cărei libertate rĕsboise atât, sub protecţiunea Islamului, ce-l învinsese de altmintrelea, pe tóte câmpurile de bătae. Polonii lui Albert Ioan bătuţĭ la Cotnar şi Ungurul Mateiŭ Corvin ar fi suprimat poporul lui Ştefan, stergêndu-i numele şi împărţindu-i Ţéra. Se scia Ştefan la ce avea sĕ se aştepte din partea fariseismului incurabil al creştinilor corupţĭ, ce-l înconjurau. De aceea îşĭ întórse privirile spre Islamul lui Soliman pentru a-i da suzeranitatea asupra Ţerii sale, ce scia, că n'o sĕ pótă rĕmâné neatîrnată după mórtea sa. Sub protecţiunea acésta Românii aveau asigurată cel puţin viéţa de stat. Viéţa acésta era totul, era resortul spre a ajunge într'o ḑi la scop. Şi ḑiua aceea sosi. Fù cam lungă sosirea ei. Dér în fine neatîrnarea Ţĕrii e un fapt împlinit acum. Testamentul lui Ştefan cel Mare s'a realisat pe deplin, Ţéra românéscă esistă, e liberă. Din causa acésta statua marelui Moldovean e ceva mai mult, decât un monument public. Ea este imaginea Patriei reconstituite, renăscute.

(Va urma.)

12 femei, toţĭ ţiganĭ şătraşĭ, au fost prinşĭ în comuna Mironeasa, judeţul Iaşĭ. In urma cercetărilor făcute s'a descoperit, că cea mai mare parte dintre dênşii erau banditĭ periculoşĭ, pe séma multora dintre dênşii esistând chiar condamnaţiunĭ la muncă silnică pe viaţă. Imprejurarea, care i-a făcut sĕ fiă prinşĭ, a fost un mic furt de păserĭ comis de câţi-va dintre dênşii în comuna Căsooieştĭ, judeţul Vasluĭ. Arestaţĭ şi luaţĭ de scurt, ei au mărturisit diferite alte tâlhării şi crime sĕvîrşite în judeţele Rîmnicul-Sărat, Muscel şi Putna. Până la transferarea lor, Ţiganii au fost închişĭ în arestul comunal, unde steteau sub paza a doi străjerĭ. In séra de Vinerĭ, 8 Martie, în amurg, Ţiganii, carĭ vedeau, că nu mai este nicĭ un mijloc de scăpare, s'au hotărît sĕ evadeze. Pentru acésta unul dintre ei, eşind afară, s'a luat la ceartă şi apoi la bătaie cu străjarii. In timpul luptei, ceilalţĭ, profitând de învălmăşelă, şi-au rupt legăturile dela mânĭ şi au luat'o la fugă prin sat. Se credeau scăpaţĭ. Dându-se alarma, prin strigătele desperate ale străjarilor, de „săriţĭ, hoţii", au sărit locuitorii satului. O luptă se încăeră între hoţĭ şi sătenĭ. Cei dintâiŭ, înarmaţĭ cu ciomege şi parĭ ruptĭ de prin gardurĭ, încep a lovi pe locuitorĭ. Mai mulţĭ sătenĭ sunt rănițĭ. Câţi-va hoţĭ sunt de asemenea grav loviţĭ. Unul dintre dênşii, anume Vasile Tudor, condamnat în contumacie la muncă silnică pe viaţă, care se arăta mai vînjos şi opunea mai multă resistenţă, cade la pământ, rănit de mórte la cap. In cele din urmă hoţii sunt prinşĭ şi internaţĭ din nou în arestul comunal, unde se lasă gardă de sătenĭ. Vasile Tudor, transportat la spitalul din Voineştĭ, a murit pe drum. Numai Duminecă în 10 Martie, scrie „Epoca", toţĭ Ţiganii, în numĕr de 16 — Vasile Tudor mai puţin — cu 12 femei şi copiii lor au fost duşĭ în Iaşĭ de către gendarmii ruralĭ şi vătăşeii comunalĭ. Ei au fost internaţĭ deocamdată în arestul poliţiei, până la transportarea lor la Rîmnicul-Sărat, unde au fost ceruţĭ de parchet.

—o—

Ruşii în Africa.

Am arătat cu ce sentimente se portă Rusia faţă de expediţia Englesilor în Sudan. Despre acésta are şi Anglia cunoscinţă, şi nime nu se va mira cetind, că secretarul de stat *Chamberlain* a fost luat în rîs, când în camera comunelor din Londra a declarat, că Rusia nu va protesta contra expediţiunei engleze în Egipt.

Asupra sentimentelor, ce le nutresc Ruşii faţă de acéstă cutezată întreprindere englesă, dă o caracteristică esplicaţiune fóia rusescă „*Novoje Vremja*", care a publicat un articol fórte diplomatic, dér în acelaşĭ timp cu netăgăduită tendinţă contra Angliei.

„Serviciile Angliei le va plăti fórte scump Italia, — ḑice numita fóie rusescă — căcĭ decă Italia primesce ajutorul englez, atuncĭ ea îşĭ bate joc de simpatiile întregei Europe, dat fiind, că fiă-care stat va simţi influenţa expediţiunei asupra cestiunei egiptene. Decă însĕ Italia respinge ajutorul şi face pace cu Menelik, împiedecând prin acésta politica machiavelistică a Angliei, atuncĭ ea va câştiga simpatia întregeĭ Europe".

Un alt ḑiar rusesc „*Moskovskija Vjedomosti*" scrie următórele:

„Apropierea între Anglia şi Rusia nu este iertat a-se edifica nicĭ pe simpatia reciprocă a celor douĕ state, nicĭ pe antipatia lor. Poporul rusesc nu simte nicĭ o antipatiă faţă cu poporul englez, însĕ statul rusesc faţă cu statul englez se află în altă situaţiune. Apropierea între cele douĕ state n'ar fi posibilă, decât dovedindu-se comunitatea lor de interese. Anglia la tótă întâmplarea va trage folóse, decă ar face acum concesiunĭ particulare Rusiei, ca sĕ câştige sprijinul acesteia; însĕ Anglia, îmbunătăţindu-şe situaţiunea, la nicĭ un cas nu va întârḑia de a relua Rusiei ceea-ce acum este silită sĕ-i dea. De ce dér o prietinie prematură?"

Din vocile acestor ḑiare rusescĭ apare evident, că diplomaţia rusescă céră cu tot preţul de-a ridica marĭ piedecĭ în calea planurilor Angliei, zădărnicind în acelaşĭ timp o pace între Italia şi Menelik. Rusia o spune pe faţă, că n'are lipsă de prietinia Angliei, nu umblă după ea, ba nicĭ nu e îndemnată a o primi, contând la momentul, că va pută păşi contra înaintărei Angliei în Africa în timp fórte favorabil.

O nouă societate română.

Mai mulţĭ domnĭ şi dómne din societatea alésă şi-au propus sĕ înfiinţeze o societate pentru *cultivarea limbii şi literaturii naţionale.* Scopul lor este frumos şi cu atât mai laudabil, cu cât este lipsit de orĭ-ce intenţie de câştig material, sperăm.

Vom avé decĭ o societate, în care nu se vor subscrie acţiunĭ, ci poesiă séu prosă frumósă; nu se vor mai tăia cupónele cu folos, ci versurile de prisos, şi în adunarea generală, în loc de dividende, se vor împărţi aplause şi complimente.

Proiectul de statute obligă pe membri de ambe-sexe sĕ nu mai vorbéscă nicĭ în lume, nicĭ în intimitate limbĭ străine şi mai cu sémă limba francesă; ei sunt obligaţĭ a vorbi, cu copiiĭ, cu amicii, la biserică, la *five oklokurĭ,* la teatru, la balurĭ, numai românesce. Dorinţa poetului: „O vorbiţĭ, *scrieţĭ* românesce, pentru Dumneḑeu!" va căpăta pentru membrii tinerei societăţĭ, putere de lege.

Era în adevĕr şi timpul, ca societatea nóstră din straturile superióre sĕ ajungă la convingerea, că dispreţul limbei naţionale, şi usul limbei francese trebuiau sĕ înceteze.

A vorbi românesce, a scrie, (cum ḑice poetul), a ceti numai românesce este o datoriă pentru orĭ-ce Român, şi mai ales pentru orĭ-ce Română pentru orĭ-ce mamă, care, se'nţelege, are copii, căcĭ altmintrĭ nu am mai putea înţelege de ce limbei naţionale i-se ḑice limba maternă.

Nasce numai o întrebare, chiar mai multe.

Limba românéscă este mai grea puţin decât limba francesă, mai cu sémă, decă voim sĕ vorbim séu sĕ scriem cugetărĭ mai ridicate dela nivelul absolut banal al vieţii de tóte ḑilele, séu când voim sĕ esprimăm simţirĭ mai alese.

Nu vrem sĕ ḑicem, Dómne feresce, că limba română n'ar fi în stare sĕ pótă esprima tóte cugetările şi simţirile, fiă ele cât de înalte séu de adâncĭ; nu, dér limba francesă este o limbă deja apróape cristalisată în formule precise, aşa că orĭ-ce minte găsesce în repertorul de formule francese pe aceea, care-'ĭ trebue în orĭ-ce ocasie.

Aşa se esplică uşor cum atâtea domnişóre au aerul, că spun ceva, când baraguinéză franţuzesce. De câte orĭ n'audĭ fórte pe nepotrivite un *Avec ça! Ça yest! Par exemple!* Şi totuşĭ par'că audĭ ceva porivit.

Mai ales, când e vorba de acea ce se ḑice în limba francesă un bout de causerie, ce te facĭ fără Avec ça?

Apoi noua societate mai obligă pe membrii de ambe sexe sĕ scrie numai românesce. Fórte bine — asta pentru public. Dér presupune, că o dómnă voesce sĕ scrie un rĕvăşel trandafiriu, poftim sĕ-'l încépă alt-fel decât cu: *Mon petit chien bleu*; ce te facĭ cu statutele? afară numai decă dómna nu va impinge respectarea lor până a scrie: *Căţelușul meu albastru!*

Pe urmă vine cestia cetitului. Sĕ nu mai cetéscă nicĭ un membru nimic, afară de românesce, ḑic statutele.

Dér atuncĭ din douĕ una: orĭ că societatea e compusă din membri, carĭ sciu numai şi nu vor sĕ cetéscă; orĭ membrii ei s'au hotărît a nu ceti decât fórte rar séu chiar de loc, — pentru-că de sigur nu póte fi vorba de cetirea publicaţiilor politice, ci de literatura propriu ḑisă — şi tot ce se tipăresce negru pe alb, ba dela o vreme şi roşu, nu se chiamă tocmai literatură.

Atuncĭ ce'ĭ rĕmâne tinerei societăţĭ de făcut? va întreba cine-va.

Mult, îi vom rĕspunde: sĕ înveţe românesce, şi asta nu e uşor lucru. O societate, care a vorbit treĭ-decĭ de anĭ limba francesă a guvernantelor elveţiene nu póte lesne prin nisce statute s'o schimbe pe o alta, pentru care nu există până acuma guvernante.

Societatea *sĕ înfiinţeze o şcólă de guvernante*, fiă chiar elveţiene, numai sĕ fiă o şcólă de guvernante, *care sĕ vorbéscă românesce.*

Acésta credem c'ar trebui sĕ fiă articolul fundamental al statutelor tinerei societăţĭ.

(„Ziua")

Greşală scump plătită.

Rĕsboiul dintre Italia şi Abisinia a fost provocat, cum se scie, în mare parte de art. 17 al tratatului din Uccialĭ. Etă textul acestui articol, tradus după textul sĕu din limba amharică:

„Impĕratul Ethiopiei *doresce* a îndeplini tóte afacerile cu statele europene prin mijlocirea regatului Italiei".

In traducerea italiană, făcută la Roma în Septemvre 1889 de tălmaciul Iosef, care însoţia pe Ras Makonnen, articolul acesta primi următorul text:

„Impĕratul Ethopiei *consimte* a-se sluji în tóte tratările, ce ar pută avé cu statele şi guvernele europene, de regele Italiei".

Deosebirea sare în ochĭ: din *dorinţa* originalului, traducerea a făcut o *datoriă*. In forma din urmă tratatul din Uccialĭ fu comunicat tuturor puterilor, şi tóte, afară de Rusia şi Statele-Unite, luară cunoscinţă de el. Menelik consimţi chiar imediat după aceea, ca ministrul Italiei în Belgia, baronul de Renzis, sĕ represinte Abisinia la conferinţele din Bruxelles.

Mai târḑiu îşĭ schimbă părerea. Când îşĭ anunţă incoronarea, ca Negus, Germaniei şi Angliei, el primi din Berlin şi Londra rĕspunsul, că scirea a fost primită cu plăcere, dér că pe viitor ar face bine sĕ facă cunoscut astfel de comunicărĭ prin mijlocirea Italiei. Menelik deveni furios şi se plânse residentului italian Galimbeni.

In Ianuarie 1891 contele Antonelli merse la Şoa şi după lungĭ tratărĭ iscălĭ la 6 Martie un document, în care — aşa se ḑice — se stipula, ca articolul 17 sĕ rĕmâie aşa cum sună în ambele texte. Patruḑecĭ şi opt de óre mai târḑiu Antonelli pune sĕ i-se traducă actul redigiat în limba amharică, şi află, că fusese înşelat. Articolul 17 al tratatului din Uccialĭ lipsea cu totul din actul acesta. Antonelli îşĭ nimicĭ iscălitura şi plecă. Menelik îi înmână o scrisóre pentru regele Umberto, scrisóre în care nega de a fi consimţit vre-odată la art. 17 şi se declară gata la orĭ-ce nouĕ tratărĭ.

Dér tratărĭ nu s'au mai început, ci rĕsboiul, care preocupă acum tótă lumea.

NECROLOG. **Eufemia Manu** născ. **Pipoş**, vĕduvă după consiliarul de finanţe c. r. Petru Manu, după grele suferinţe a rĕposat în Domnul, în al 69-lea an al etăţei sale. Despre acéstă durerósă perdere incunosciinţéză adênc întristata familiă pe tóte rudeniile, pe toţĭ amicii şi cunoscuţii. Imormêntarea Joi în 14 (26) Martie la 3 óre p. m. după ritul gr. or.

Sibiiu, 14(24) Martie, 1896.

Elisa de Nemes n. Pipoş, ca soră; Petru Pipoş, Basiliu Pipoş, ca fraţĭ; Eufemia Catona, ca nepótă; Eugen Pipoş şi Iuliu Pipoş ca nepoţĭ.

Fiă-i memoria binecuvêntată!

Literatură.

Din Istoria Impĕratului Traian şi a contimporenilor de Dr. Franke, tradusă de D-l Petru *Broşteanu*, a apărut fasciculul VI cu următorul suma: Partea a doua; Afacerile interne ale imperiului roman. Administraţia de stat a lui Traian; 5) Trajanus remisit collationes, 6.) De ambitu; 7.) Lex tabellaria; 8.) De vicesima hereditatum; 9.) Lex de majestate; 10.) Beneficium eorum qui se ipsi deferunt; 11.) Lex sive edictum de aerario; 12.) Caput ex rescripto Divi Trajani ad Didium Secundum, de bonis relegatorum; 13.) Edictum de testamentis; 14.) Rescriptum Trajani de testamentis ab heredis institutione incipiendis. — D-l P. Broşteanu atragere atenţiunea d-lor prenumeranţĭ, că în sensul invitărei de prenumeraţiune la acest op, costul de prenumeraţiune cel puţin pentru 3 fasciculi are sĕ se solvéscă înainte şi rógă decĭ a se ronci încă de-acuma prenumeraţiunea pentru fasciculi VII, VIII şi IX. Tot-odată rógă pe toţĭ domnii, carĭ încă n'au rĕspuns preţul de prenumeraţiune pentru fasciculii deja apăruţĭ, sĕ binevoéscă a achita cât de grabnic aceste restanţe spre a continua cu tipărirea neîntreruptă a opului.

*

Au apărut din „Biblioteca pentru toţĭ" nrii. 42—45, conţinênd frumóse poesii „**Dorurĭ şi amorurĭ**" de Alexandru Deparaţianu, partea I şi II. Sub nr. 42 şi 43 se cuprinde o preţiósă carte intitulate „**Elocuenţa română**" de d-l profesor G. Adamescu, cunoscut din mai multe scrierĭ ale d-sale în causa nóstră ardelénă. In acéstă carte se cuprind discursurile mai multor bărbaţĭ marĭ din istoria Românilor şi costă 32 cr.

DIVERSE.

Espediţiunile în Africa din secolul acesta. Locuitorii din Europa în secolul acesta au purtat 19 rĕsbóie contra Africanilor. Espediţiunile acestea sunt următórele: In 1806—1815 Englesii ocupă ţéra de foc. In 1827 Francia începe rĕsboiu contra Algeriei, care duréză 15 anĭ şi se finesce cu anexarea Algeriei la Anglia. In 1854 colonelul Faidherbe, locoţiitorul Senegalului, pornesce o espediţia, care duréză până la 1865. In 1859 Spania atacă Marocco, din care ocupă o parte. In 1867 a fost espediţia Englesilor contra negusului Teodor din Abessinia. In 1873 a fost espediţia Englesilor contra Asanţilor. In 1879 Englesii pórtă luptă contra Zulucaferilor. Tot în acest an Francesii încep espediţia contra Sudanului. In 1881 Francesii pornesc resbel contra Tunisului. In 1882 Englesii debarcă la ţĕrmurul Egiptului. In 1883 Francesii întreprind prima espediţia în insula Madagascar. In 1885 s'a întêmplat mórtea tragica a generalului engles Gordon în Chartum. In 1886 Italienii fac espediţia în Massauah. In 1887 a fost espediţia Italienilor contra Etiopenilor şi lupta dela Dongal. In 1890 prima espediţiă a Francesilor contra locuitorilor din Dahome. In 1893 espediţia Franciei în Tombuktu. In 1894 espediţia Englesilor contra Matabelilor. Tot în acest an a fost şi a doua espediţiă a Francesilor în insula Madagascar. In 1895 espediţia Italienilor contra lui Menelik, care se continuă în 1896.

Călĕtoria unui taler. Un medic de cerc german din Silezia prusiană, din oraşul Ohlau, a făcut o operaţiă interesantă. Medicul a scos din stomacul unui notar de tribunal, H., un taler de argint, care l'a avut 25 şi $\frac{1}{2}$ de anĭ în stomac. Respectivul H. ca soldat a luat parte la resbelul din 1870 şi a fost rănit greu de un glonţ. Glonţul, care a străbătut în ficatul soldatului H., a fost scos afară şi împreună cu el şi un taler. După operaţie, H. s'a plâns cât-va timp de durerĭ de stomac, apoi i-a trecut, mai târḑiu însĕ érăşĭ s'a simţit rĕu. S'a dus la medicul cercual şi acesta i-a scos din intestinul gros un taler de argint, pe care se cunoscea fórte bine urma glonţului, unde a fost lovit.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil **Gregoriu Maior.**

Cursul pieței Brașov.

Din 26 Martie 1896.

Banonote rom.	Cump.	9.50	Vênd.	9.53
Argint român.	Cump.	9.40	Vênd.	9.45
Napoleon-d'orí	Cump.	9.53	Vênd.	9.56
Galbení	Cump.	5.65	Vênd.	5.70
Ruble rusescí	Cump.	1.27	Vênd.	1 28
Mărcí germane	Cump.	58.50	Vênd.	59 05
Lire turcescí	Cump.	10.70	Vênd.	10 90
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Cursul la bursa din Viena.

Din 25 Martie 1896.

Renta ung. de aur 4%	121.70
Renta de coróne ung. 4%	93.35
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	123.75
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	101.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.50
Bonurí rurale ungare 4%	96.60
Bonurí rurale croate-slavone	96.50
Imprum. ung. cu premii	160.—
Losurí pentru reg. Tisei și Segedin.	142.50
Renta de hârtie austr.	100 80
Renta de argint austr.	100.85
Renta de aur austr.	122.45
Losurí din 860	147.25
Acții de ale Băncei austro-ungară.	983.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	410 25
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	312 50
Napoleondorí	9.56
Mărcí imperiale germane	58.90
London vista	120.55
Paris vista	47.80
Rente de coróne austr. 4%	101.20
Note italiene	43.60

Anunciurí
(inserțiuni și reclame)

Suntŭ a se adresa subscrise, administrațiunĭ. In casul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădĕmênt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-orí.

Admi:istr. „Gazeta Trans“.

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potŭ cumpĕra în librăria Nicolae Ciurcu.